

ამ საკითხის ირგვლივ ჩვენში სხვადასხვა აზრები ტრიალებს. საკითხი ამ საკითხის გაშუქება ყოველმხრივ ჩვენს პრესაში.

ლაზისტანის საკითხის შესახებ შეიძლება სხვადასხვა პიროვნება სხვადასხვა აზრისა იყოს; შეიძლება უარყოფითაც უტყუროდეს მას, — სასურველია ეს ყველაფერი პრესაში იქნას გადმოტანილი და შეხედულნი ბანი გამოქვეყნდნენ.

კერძოდ, ჩემის აზრით, ლაზების კითხვა შეიძლება გადაიჭრას ორნაირად: 1) ლაზისტანი უნდა შემოერთდეს საქართველოს ავტონომიურ საფეხველზე და გაერთიანებულ იქნას საქართველოს სამამლიქოსთან ბათუმის ირგვლივ; ან და — თუ კომპრომისზე წავიდა საქმე — 2) ლაზისტანმა უნდა მიიღოს ფართო პოლიტიკურ ტერიტორიალური ავტონომია ოსმალეთის ფარგლებში, საერთაშორისო გარანტიით.

ჩვენ გვგონია, რომ პირველი გადაწყვეტა საკითხის ავტონომიურობა არავითარი კომპრომისზე არ შეიძლება დღეს ლაზარია, ევროპის ომი უნდა გათავდეს ისე რომ მოისპოს ირრედენტას საკითხი, ამას მოითხოვს სამართლიანობა და საარგებლიანობაც, თუმცა საკითხის პირველი გადაწყვეტაც უფრო კომპრომისულია — და სწორედ დრო არის რომ ეს საკითხი გახდეს პრესის ყურადღების საგნად.

„დასწავლენის“ წარსულიდან

გაზეთ „ერთობა“-ში დაბეჭდილია წერილი „სისხლის დასწავლენის“ დასწავლენის“; რომელიც მოგვყავს შემოკლებით:

არტანის სისხლის ღვრა იყო პირდაპირი შედეგი იმის, რაც ახალქალაქის მხარაში ჩაიდინეს დასწავლენა. არტანის უბედურების სწორედ ერთი კვირის წინათ ახალქალაქელმა დასწავლენებმა ააჩივოეს ქართულ შამადიანთა ისტორიული სოფელი გოკია. აქ მოქმედებდა ზორიანისთვის კარგად ცნობილი უსულ-ბერი, რომელმაც თავის „ზინორების“ შემწეობით ალყა შემოარტყა სოფელს და აიკლრა რა ის, ბრძანება გასცა ქალები და ბავშვები ტყვედ წაეყვანათ, ხოლო სოფელი მიწასთან გაეწორებინათ.

ამას მოჰყვა არტანის სომეხთა ხოცვა-ჟლეტა, რომელშიც პირდაპირ მონაწილეობას ლეზღობედნი გოკიელი მამადიანები, რომელთაც გაანადგურეს სოფელი, დაუწყეს სახლები, მოსტყვეს პიელი ქონება და შემდეგ კი სოფლის დათესილი ყანები დაუწოწილეს სომეხების სამს სოფელს.

პიორი ვაზაგასთან

(ინტერვიუ „საქართველო“-სთვის)

სტამბოლიდან თბილისში ჩამოვლდა საქართველოს საზავო დელეგაციის წევრი სტამბოლის კონფერენციად, პარლამენტის წევრი ბანი გიორგი ვაზაგა. პატივცემულმა დელეგატმა ჩვენს თანამშრომელთან საუბარში ჩვენად საყურადღებო ცნობები გადასცა, შესახებ საქართველოს საზავო დელეგაციის მოლაპარაკების სტამბოლში, და აგრეთვე, შესახებ ოსმალეთის დელეგანტი ვითარებისა.

რა პირობებში გაემგზავრა აქედან ჩვენი დელეგაცია?

აქედან ძალიან დაქარბითი წავედით, რადგან სტამბოლის კონფერენციად მომავალ დღეებში ბათთან ერთად მოგვივიდა ცნობა, რომ ეს კონფერენცია მალე გაიხსნებოდა და ამისათვის იძულებულნი ვიყავით დაუყოვნებლივ გაემგზავრებულიყავით სტამბოლში.

წინასწარ ჩვენ არც კი ვიცოდით, თუ რა პირობებში უნდა მომხდარიყო ეს კონფერენცია, ამ როგორი განწყობილება იქნებოდა იქ, მაგრამ ჩვენთვის ერთი რამ აშკარა იყო: რომ ბათუმში დადებული ხელშეკრულება, რომელიც სრულეთი ჩვენთვის ხელსაყრელი არ იყო დაგვერღია და დაგვეცვა ახალციხე-ახალქალაქი და თუ შესაძლებელი იქნებოდა ბათუმის ოლქიც.

სტამბოლში

ჩვენი ჩასვლისას, პირველი დღეები და თითქმის ერთი კვირაც ოფიციალური პირებთან დარბაზობას მოუწოდებდნენ, ხოლო მეორე დღეს მოამბოლებმა მომივიდა სულთანისაგან, მის სახელით დღესასწაულზედ. ამ დღეს მაინც დიდი ცერემონია იყო, რადგან ახალ სულთანს ომარის ხმალი უნდა ჩამოეცა, რაიც დიდ ზეიმად ითვლება ოსმალეთში.

თუმცა მე შეგონა რომ ეს ჩვეულებრივი საიდოლოპარო მოლაპარაკება იყო, მე მაინც წავედი.

ესევე დაბატებულნი ყოფილიყვნენ აზერბეიჯანის, სომხეთის და ჩრდილოეთ კავკასიის დელეგატებიც.

თორემ სულთანს სწამებოდა სიტყვიერად ენკო ჩვენი თავისუფლება.

ეს, რასაკვირველია, ბერლინის ამბების ზეგავლენით იყო.

პირველად, როგორც ერთმორაქმუნე ხალხის წარმომადგენელი აზერბეიჯანელი მიიღო.

შემდეგ მე და რაბაზობის დროს მხოლოდ ჩვენ

აქედან დაიწყო ის უბედურება, რომელსაც შემდეგ მოჰყვა მთელი მამადიან სოფლების ფეხზე ადგომა და უსწავლენი სისხლის ღვრა. სწორედ ამ ხანებში ახალციხის მიდამოებში ასეთივე გათულებული მდგომარეობა იყო და დასწავლენა „ზინორების“ ყოველ დღე ატყვევებდნენ მამადიანთა ბავშვებს და ქალებს, მოჰყავდათ ახალციხეში და შემდეგ იწყებოდა მოლაპარაკება და ნამდვილი ვაჭრობა. დასწავლენა და ნამდვილი ვაჭრობა, ალბათ, ასოსეს ეს სურათები, მას ესმებოდა ის შემთხვევაც, როცა დასწავლენა ზინორები ყუბარებით მისცივდნენ ახალციხის ციხეში ჩაყრილ მამადიან ბავშვებს და ქალებს და რომ ახალციხეში მაშინ მყოფი ყვირილი სხალხო გვარდიელები არ მისწრებოდნენ, შეიძლება ახალქალაქის მზავსად აქაც დაღვრილიყო უღინაშალო ხალხის სისხლი.

ახალქალაქის ახლოს არის ძველი ქართული სეფედი ხოსნია, სადაც ესაა გამამადიანებული ქართველები, გვარით ფალავანდიშვილები ცხოვრობენ. დასწავლენებმა მათეც ეს სოფელი ტყვედ წაიპოვეს ახალქალაქში. მათ არ დიდნდევს თვით მამად-ალიბე ფალავანდიშვილი, რომელიც ცნობილი ქველმოქმედი. ფალავანდიშვილის ოჯახი დაატყვევეს დასწავლენამ და მისი ქონება კი დიდიტყვე. ასე გრძელდებოდა მინამ, სანამ იძულებული არ შევიქნებით უკან დაგვეხია და ორი მარბა ბათუმის ხელშეკრულებით მტრისთვის ჩაგვებარებია. მაგრამ სწორედ ამ დროს მოხდა ერთი უდიდესი მტკიცობა, რომლის მზავსი ჯერ არ მინახავს. ქალაქის დატოვების წინ გამოიყვანეს ხოსნიელი მამადიანები და ახალქალაქის ქუჩებზე ყველას თავისი მოკვლეს. დასტყვევს მხოლოდ მამად-ალი ბეგ ფალავანდიშვილი ოჯახით, რომელიც დასწავლენებმა ქალაქიდან სალაცო მისყვადნა. სწორედ ამ დროს იხედვა საზღვრებისაგან ჯავახეთის ქართული რაზმი, რომელმაც გადაარჩინა ფალავანდიშვილი და ის თფილისში გაიშვილა ოჯახობით.

აი, ბატონებო, ნამდვილი დამნაშავენი ბატონიანის ტყვეებში ძმათა სასაფლაოში უდროვოდ ჩაყრილ ხალხისა, აი მიხეზნები იმ ცრემლებიც, იმ მოთქმა-გოგონებს, რომელიც ცოცხოებში მიწას აღმოაბდა და დაუსრულებელი ტანჯვა გამოიწვია.

სამნი ვიყავით: სულთან, ენკერ-ფაშა და მე.

მე მოვასუნენე, რომ ბენდიერი ვარ ჩემი მთავრობის სახელით მიულოცო მის უდიდებულებას დღესასწაული და გამოვსთქვი ღრმა რწმუნა, რომ ოსმალეთსა და საქართველოს შორის კეთილი მეზობლობი განწყობილებანი ჩამოვადებდა.

სულთანმა გრძელი სიტყვით მიპასუხა. თარგუმანი ენკერ-ფაშა იყო. მან ორჯერ გაუთხრა ხაზი, რომ მისი უდიდებულესობა გთხოვს მისი სახელით მიულოცოთ ქართველ ერს თავისუფლებას და რომ ამ თავისუფლები-საიუსი დაბრკოლებას აქამდე რუსეთი წარმოადგენდა და რომ ესლა ეს დაბრკოლება სასეგებით დაღვლეულია. ამასთან ერთად სულთანს გამოსთქვამდა სურვილს ჩვენს შორის კეთილი მეზობლობი განწყობილებებისა.

ამის შემდეგ იგი წამოვიდა ჩემსკენ და ხელს ჩამომაბოთა.

სულთანთან მიმართებულნი ვიყავი მისი ტახტზედ ასვლის ზეიმზედაც:

თალადა-ფაშასთან

მე განსაკუთრებით თალადა-ფაშას დამარტობას ველოდი და ნამდვილი მოლაპარაკება ჩვენი საკითხების შესახებ, მხოლოდ მისი ჩამოსვლის შემდეგ დაიწყო.

სხვა სახელმწიფოთა დიპლომატიურ წარმომადგენლებთან ერთად მას საღატურედ დაგვხვდით და მეორე დღეს, უკვე საღატარაზედ ვიყავი მასთან და მანაც დიდის ყურადღებით მიმოლო.

შევეკითხე კონფერენციის შესახებ; მიპასუხა, რომ სხვა და სხვა გარემოებათა გამო, კონფერენციის მოწყობა მოუხერხებელი იქნებოდა, თანაც ხურობოთ ბიზნა, რომ ბერლინში.

ლმევიკები გაჯავრებულნი არიან თქვენზედ და მათი ელჩი იფრე ძალიან გემუტებოთათო.

თალადა-ფაშას პირდაპირ დაუსვი საკითხი ახალციხესა და ახალქალაქის შესახებ და უთხარი, რომ ეს მათგან დაპყრობილი ორი მხარის საკითხი, უსათუოდ დაქარბებით უნდა გადაე-

პრობლემა

ქარჩიკაინის მოკვლა

ერევნიდან საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენელი ს. მდივანი იტყობინება, რომ იქ მოუკლავთ სომეხთა მხრუნველობის მინისტრი კარჩიკაინი.

→ **ლოლოვილითა საკითხი**. სომეხთა ეროვნული საბჭო სთხოვს შინაგან საქმეთა მინისტრს, ხელი შეუწყოს სომეხ ლტოლვილთა სამშობლოში დაბრუნებას და აგრეთვე ნება მიეცეთ მათ დასახლდნენ საქართველოს ყოველ კუთხეში, სადაც კი მათთვის ცხოვრება ხელსაყრელი იქნება.

→ **იარაღის ჩამორთმევა შულავერში**. შულავერიდან გენერალი წულუკიძე იტყობინება, რომ მცხოვრებ მთავის იარაღის ჩამორთმევა მან დაამთავრა; ჩამორთმეულია — თოფები სხვადასხვა სისტემისა 335 ცალი; შრაპნელოს ყუმბარა — 22. და სხ.

→ **შუამდგომლობა**. თბილისის ვაჭართა ბანკი სთხოვს შინაგან საქმეთა მინისტრს მისცეს მათ ნება საკუთარი დამცველი რაზმი იყოს.

→ **ქარ. მინიციონერთა ლადა სომეხ დარაჯთა ინციდენტი**. შინაგან საქმეთა მინისტრმა გადასცა საგარეო საქმეთა სამინისტროს განსახილველად, ოქმი 26 ღვიზობ. ქართველი მილიციონერთა და სომეხთა საწყობის დამცველთა შორის მომხდარი ინციდენტისა.

→ **სომეხლახანის კომენდანტი**. აუწყებს სამხედრო სამინისტროს, რომ იქ გავრცელდა არა სისურველი ხმები, მდგომარეობა რთულდება, ამისათვის სთხოვს გაუგზავნოს დამხმარე შეიარაღებული ძალა.

→ **ქართული დატარია სერგო** ნასის გარდაცვალების გამო ქ. ნ. გაბაშვილისამ გვირგვინის ნაცვალად მის შეღებვს 200 მ. ქართ. ლარარის ბილეთი გადასცა.

→ **ქართულმა კლუბმა** დაადგინა 10.000 მან, ბილეთი შეიძინოს.

→ **კვირას**, 17 გიორგობისთვის ქ. გორს მიმგზავრება ლარარის გამგე ს. ახელდინი ადგილობრივ კომიტეტის შესადგენად.

→ **სახალილო უნივერსიტეტი**. სახელმწიფო უნივერსიტეტში საჩიფსთან ერთად გაიხსნა სახალილოც. სადელი უპუროდ ღირს 4 მ. 50 კ.

→ **ამიერ-კავკასიის ერთა კონფერენცია**. თანხმდ 14 გიორგობისთვის ამიერ კავკასიის ერთა სხდომის დადგენილების საგარეო საქმეთა სამინისტრომ დეკრეტით აცნობა სომეხთის მთავრობას, რომ 20 გიორგობის-

თვისთვის გადაიღო იმიერ-კავკასიის ერთა კონფერენცია და საბოლოს მათ ამ დღისათვის გამოგზავნონ წარმომადგენელი.

→ **სახალხო სახლი**. კვირას 17 გიორგობისთვის სახალხო სახლიში წარმოდგენილი იქნება „იმედის დაღუპვა“.

→ **დემოკრატიული კლუბი „მე-შაილი“**. დღეს დმ. კლ. არს. ქ. წმინა. წრის მეორე წარმოდგენილი იქნება „სატონი და ყმა“ და „საუბედურო ღებრეტი“. ბილეთების ფასი სახალხოა. დასაწყისი საღ. 8 ს.

→ **სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბუნების-მეტყველო ფაკულტეტის სტუდენტობის საყურადღებოდ**: დღეს ქიმიის ლექციის შემდეგ, მოხდება სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბუნების-მეტყველო ფაკულტეტის სტუდენტთა საერთო კრება (1 აუდიტორიაში) განსახილველია საქირი საკითხები.

→ **ქართული დრამის ხეივანი** ხვალ გაიხსნება სახელმწიფო თეატრში.

→ **ქართულ ქალთა საქველმოქმედო საზოგადოების** სეკოლაში (გაბათი ქუჩა 3) იყიდება ნაქარტ თეატრული, ნახვა შეიძლება მუდამ დღე დღის 9 ს. საღ. 8 ს. აგრეთვე მიიღებენ შოწუფენი ჭრა-კერვის კურსებზე.

პროვიზიის სხოვრება

ს. ნახაგაბია. ს. ნახატარაიან უკნობა მიხეზნების გამო მოკლეს სოც. ფედ. პროვანდისტი გ. ჭუმბურიძე.

გერმანულ-დელეგაცი-აში

ვილმელში

ვილმელის ტახტიდან გადადგომის შესახებ გერმანულ დელეგაციის თბილისში დღესაც არ მიუღია ოფიციალური ცნობა, მაგრამ ამავე დელეგაციამ მიიღო ბერლინის პოლიციის უფროსის განკარგულებანი, სადაც სწერია: „მას შემდეგ, რაც იმპერატორი ტახტიდან გადადგა, და ხალხი მიცემულ ფიცისაგან განათავსულა, პოლიციის მოხელენი თავი-სუფლანონი არიან რომ ახალ მთავრობას შეჰფიცონ“. ამონაწერიდან უკვე შეიკვია იმპერატორის მიერ ტახტზედ უარის თქმა.

გერმანიის მეფეები.

ბავარიისა და საქსონიის მეფეების ტახტიდან გადადგომა კი, საყვებით დადგინებულია.

რუმინიამ ომი გამოუცხადა გერმანიას

ის ცნობა, რუმინიამ ომი გამოუცხადა გერმანიას ბერლინიდან მოსულ რას; მან მიპასუხა, რომ თუმცა იქაურ მცხოვრებლებს სურთ, ამ დღეებში ოსმალეთის ხელში გადასვლა იგი თვით წინადადება იყო ამისა, და ამისთან ერთად „წინონ და პროგრესის“ პარტიზმში, რომელსაც თვით თალადატყუფენის, ორი მიმართულება იბრუნებდა: ურავალესობა — სასტიკი წინა-მდევა; საქართველოს ტერიტორიის ხელის ხლები, და მხოლოდ უმცირესობა ითხოვს ამ დღეების დამყარებას. მანვე როდესაც ჩვენსა და მათს შორის საომო მოქმედება იყო, ამ პარტიის უმრავლესობის რამდენიმე გავლენიანი პირი შემთხვევით იქ არ ყოფილან და ამისთვის საკითხის სრულიად საწინააღმდეგო განვითარება მიუღია. ამასთან თალადატმა დასძინა, რომ ეს ორი მხარე ოსმალთა ჯარებისაგან განთავისუფლებულ იქნებოდათ.

მე ვაფიქსაცადე — მისი ვაწყადების წერილობითი დამტკიცების საქრობეზედ იმ სახით, რომ გამორკვეული ყოფილიყო თუ როგორ და რა წესით დაიკავებდით ამ ადგილებს ჯარებისგან განთავისუფლების შემდეგ.

ამ საკითხების დეტალური გამოკვლევისთვის, თალადატმ თავის მინისტრთან გაგზავნა.

ამ უკანასკნელზე დადასტურა მისი თანხმობა ამ მხრების განთავისუფლების შესახებ, ხოლო საქრობის დინახა თავის კოლეგებთან შეთანხმებულყოფა და მეორე დღეს უკვე დადებითი პასუხი შემატყობინა.

ეს ცნობა მე დაუყოვნებლივ ვაცნობე ჩვენს მთავრობას რადიოს საშუალებით.

მიუხედავად ყველა ამ დაპირებათა, წერილობითი დასტური მათგან მაინც ვერ მივიღე.

ჩემი მისია; თითქმის საყვებით გათავდა, მაგრამ მე მაინც ვინახულებ გერმანიის გლჩი ბერსტროფი და ვაცნობე საქმის მდგომარეობა. მან მი-თხრა, რომ წერილობითი დასტური ოსმალთა მთავრობისგან სრულებით საქრობი აღარ არის, რადგან ბერლი-

ნიშობით მტკიცება. თბილისის გერმანულ დელეგაციის ახრით რუმინის ერთად ერთი მიზანია ხელთ ივლოს გერმანიის სამხედრო ქონება, რომელიც ჯერ ჯერობით იქ არის.

წითელი გვარდის საკითხი გერმანიაში

გერმანიაში აღტყრავთ საკითხი წითელი გვარდის შექმნის შესახებ, მაგრამ მთავრობას ეს წინადადება უარყოფია იმ მოსაზრებით, რომ ჯარი სავსებით მთავრობას ემხრობა და სხვა შეიარაღებულ ძალაში საქრობა არ არის.

ვილმონის დროებითი ზავის პირობების შესახებ

ვილმონს კონგრესის სხდომაზედ ვახსენებდებოდა რომ, იგი ყოველ ღონეს იმხარს, რათა გერმანიისათვის შეამსუბუქოს ზავის პირობანი.

გერმანიის მიმდინარეობა

საფრანგეთის სოციალისტურ პარტიებს ვახსენებდებოდა, რომ მას შემდეგ რაც გერმანიაში დემოკრატიული რესპუბლიკა დამყარდა, საფრანგეთი უნდა შეეცადოს მასთან მეგობრული დამოკიდებულება დაამყაროს.

რევოლუციის მიმდინარეობა

იმ ცნობების მიხედვით, რომელიც თბილისის გერმანული დელეგაცია იღებს, რევოლუცია გერმანიაში მშვიდობიანად მიმდინარეობს.

გერმანიის თავისუფალი მიმოსვლა

გერმანიის საზღვაო გამგებლობასთან სვეცხოვრობელ და ინგლისისა სტამბოლში, მოლაპარაკება წარმოებს, რათა დროებით ზავის ჩამოგდების გამო შეზღუდვებზედ გერმანიის თავისუფალი მიმოსვლა მოაწესრიგონ.

გერმანიის მოსვრუბის კურსზედა

ბერლინი, 13 გიორგობ. სახალხო რწმუნებულთა საბჭომ მთავრობის წევრთა მუშაობა შემდგენიარად გაანაწილა: ებერტი — შინაგან და სახმედრო საქმეთა, ჰაზზე — კოლონიის და საგარეო, შეიღმანი — ფინანსთა, დიტმანი — დემობილიზაციის, იუსტიციის და ჯანმრთელობის, ლედენბერგი — ბეჭდვითი საქმის და ინფორმაციის. გერმანიის ახალი მთავრობის პროგრამა: საალყო წესების მოხსნა, კავშირების და კრებების თავისუფლება, ცენზურის გაუქმება, სინდისის თავისუფლება და პოლიტიკურთა ამისტი-ტია.

მუშათა და ჯარისკაცთა საბჭოს სხდომა

ბერლინი, 11 გიორგ. მუშათა და ჯარისკაცთა საბჭოს ცხარე სხდომა ჰქონდა: ბარტის წინადადება, რომ აღმასრულებელი კომიტეტი შესდგეს მხოლოდ დამოუკიდებელთაგან, საბჭო კამათი გამოიწვია. კამათის შემდეგ გადასწვიტეს აღმასრულებელი კომიტეტი პარტიულ სახეშეშვლზე შესდგეს. ლმქნების სიტყვა და დიდი მიღწევაგება გამოიწვია. ლმქნები გმობდა ებერტს და მის მთავრობას. აღმასრულებელ კომიტეტში შედის 6 შეიღმანიელი, 6 დამოუკიდებელი და 14 ჯარისკაცი, თანავადობით აირჩიეს პოდპორუჩიკი ბალცი, აღმასრულებელი კომიტეტი აწარმოებს საქმეს პანგერმანელთა საბჭოს ყრი-

ლობის მოწვევამდე. ლმქნები აფრთხილებს ჯარისკაცთ არ აირჩიონ დელეგატებთ ოფიცრები. ამის შემდეგ შეადგინეს სახალხო რწმუნებულთა საბჭო, რომელიც ბერლინის მუშათა და ჯ. კ. წინაშე პასუხისმგებელი იქნება. სხდომაზე შეიმუშავეს შემდეგი მიზართა მუშებისაგან: გერმანია სოციალისტური რესპუბლიკა, მთავრობაში მუშათა და ჯარისკაცთა წარმომადგენელი არიან. ლეი ლეზუნგია და მოუკანტევი ზავის რევოლუცია მოუწელობის კაპიტალისტურ საზღალებათა თან და თანობითი და მსურაფლ განსაზოგადობრიობას მოითხოვს... (გაუგებარია და გამოტოვებულია) დემუტატთა საბჭო აღტყვებით სალომს უფლენის რუსეთის მუშებს და ჯარისკაცებს, რომლებმაც პირველი ნაბიჯი გადასდგეს, და საბჭო ამაყობს, რომ გერმანიის მუშებმა და ჯარისკაცებმა მათს მაგალითს მიმართა. მუშათა და ჯარისკაცთა საბჭო მშურ სალომს უფლენის რუსეთის მუშათა და ჯარისკაცთა მთავრობას და გადასწვიტეს ვანახალოს ურთიერთობა გერმანიის რესპუბლიკანურ მთავრობასა და რუსეთის მთავრობის შორის და მიუელის რუსეთის საელჩოს ბერლინიში დაბრუნებას.

აღმასრულებელი კომიტეტი მოითხოვს ჯარის გაყვანას, წინააღმდეგ შემთხვევაში საყოველთაო ვაფიციკი იმუქრება. ციურების მუშათა საბჭომ დაადგინა გავრტელდეს საპროტესტო ვაფიციკა და მოითხოვს კრებების თავისუფლებას.

ნის მოლაპარაკებაში, მათ აღიარეს იგი და ოლონდ ესლა თქვენმა ჯარებმა და დაუყოვნებლივ უნდა დიკაიონ ეს ადგილები. ეს ცნობაც დაუყოვნებლივ გადმოვეცი ჩვენს მთავრობას თბილისში.

მდგომარეობის შეცვლა

ჩემი მისია, საყვებით დასრულებული იყო და მზად ვიყავი წამოსავლელად, რომ უეცრად მდგომარეობა დაიარკებებოდა. ბულგარეთის დამარცხებით შვირყა ფონტონი და ოსმალეთი მოწყვეტილი იქნა გერმანიისაგან. კონიუნტურთა სრულდებით შეიცვალა და მე, რასაკვირველია, იძულებული ვიქნენ დაგვიჩინებოდა სტამბოლში.

ბათუმის საკითხი

დაუფიქრებლივ ვინახულებ დიდი გეზარია. საერთაშორისო მდგომარეობის შეცვლათ უნდა შეცვლილიყო ჩვენი პირობანიც და მე უკვე მოლაპარაკებაში ბათუმის საკითხზე ვადიდე.

ხაზი გაუსვი ვილმონის მოთხოვნელებით რომ უნდა განთავისუფლებულიყო ყველა დამპყრობილი დელეგირა და შეეკეთებოდა, რომ იმ შემთხვევაში, თუ ოსმალეთის მოსოფენეს ბათუმის დაცლა (რაც უსათუოდ უეჭო იყო) ვისთვის უნდა გადაეცემულიყო იგი? რასაკვირველია საქართველოსთვის.

თალადატ დამეთანხმა და მეც წინადადება მივეცი წინასწარი პირობა დავეცი, რომ შემდეგ შეთანხმებულად გამოვსულიყავით ამ საკითხში. მან ისევ თავის მინასტრთან გაგზავნა: ამ უკანასკნელმა ორი დღის შემდეგ შეპირდა პასუხს.

ამავე დროისთვის ბერლინიდან პროფ. ი. ავალშვილიც ჩამოვიდა, რომელსაც უზის შეწყვეტის გამო დიდის ვიო-ვაჯობით მოუღწია სტამბოლამდის.

მასთან ერთად დაგამზადეთ პროექტები ხელშეკრულებათა და წარუდებით საბოლოოთ დასამტკიცებლად. მაგრამ მათ უკვე თვით აღარ იცოდნენ საქრობი წაიღოდა მათი საქმეები,

რადგან როგორც შინაური ისე საგარეო საქმეები სრულდებით სხვა მდგომარეობას იღებდნენ და ჩვენი საკითხების გადაწყვეტაც სხვა დროისათვის გადასდეს.

ენკერისა და თალადატ-ფაშას კაბი-ნეტო გადასდვა და ახალის შედგენა

ნეტო ფაშას მიანდგეს.

მოლაპარაკება იზეტ-ფაშასთან

ახალ დიდ ვეზირს მე უწინაც ვიცნობდი და ვაფიქვებოდა დაუყოვნებლივ შეხებოდა იგი და მასთან მოლაპარაკება გაემართა, მაგრამ მისი ნახვა ძალიან ძნელი გახდა. აღმოჩნდა, რომ იზეტ-ფაშა იმავე სასტუმროში დადიდა ზმირად, სადაც მეც ვცხოვრობდი და სრულიად შემთხვევით შეხვდა იქ და შემდეგ შეხვედრის დრო დაგვინათ; მასაც იგივე ვაფიქვებოდა, რაც თალადატ-ფაშას უთხარი და მიპასუხა, რომ იგი წინააღმდეგი იყო ამ ავანტიურისა და მოიხმო ახალი მინისტრი ნევი-ბეი, რომელსაც დაავალა რაც შეიძლება დაქარბებით ეს საქმე.

ამ მინისტრმა კი იგივე პიროფესორი მოიწვია, რომელიც წინდაც წინააღმდეგი იყო ჩვენსა და თალადატ-ფაშას შორის დადებულ სიტყვიერ პირობათა დაწერებას და მიპასუხა, რომ თუ მათ მოსოხოვენ ბ

ლად აღიარა როგორც მთავრობამ ისე სოც-დემოკრატიულმა პარტიამ.
მიწად - მოქმედების სამინისტროს ცნობით ერთგულ ფონდში იქნება 700 ათასი დღეგრძელ მიწა, როცა კან-ფისავალი პრაქტიკა საგნებით და-თავრდება. ჩვენი სოციალისტები რომ იმ ფრანგ იკოპინიელებს წაბაძედენ, რომელთაც სხვაფერად სწორად თავიანთ მასწავლებლებთან და წინამორბედებთან სთვლიან და მიწას ნორმალურ ფასებში გაყიდონ, სახელმწიფო მიმას-ოთხას მილიონ მანეთს შეიძლება, რაიცა დიდი შედეგია ჩვენი ხაზი-ნისათვის. რუსეთის მაგალითმა, რომლის შესახებ ამ რამდენიმე დღის წიგნი-ბრუნა ბ. სტანისკა ვოლსკიმ მიწის-ხარისხით ბოლოს სოფლის დარჩენი-სარგებლობენ, ხაზინა კი დიდად და-ზარალებული იქნება.

მეთქვან ზომა, რომელიც დიდ შე-ღავას მისცემდა ჩვენი ფინანსიურ მეთურებას, ეს როგორც ჩემს წინ მოლაპარაკე ორატორმაც აღნიშნა, ქართული ვალუტის შექმნა გახლავთ. მაგრამ საკუთარი ვალუტის შექმნა, რასაკვირვებელია, ადვილი არ არის. ამისთვის საჭიროა ოქროს ფონდი, ოქროს სესხად აღება კი გაძნელებუ-ლია, რადგან იმის დროს დასავლეთ-ეკონომის სახელმწიფოებში, რომელ-თანაც დღემდე პოლიტიკური კონ-ტრაქტი გვქონდა ლითონის ფული შექ-მნიდა და ამერიკაში გაიხიზნა.
სოციალისტების აზრით ქართული ვალუტის შესაქმნელად საჭიროა 20 მილიონი სრულ ღირებულებანი მანე-თის, ანუ 50 მილიონ ფრანკის ფონ-დი. ნორმალურ პირობებში ჩვენზე და-რბილი სახელმწიფოებიც ადვილად სეს-ხულდებენ ასეთ თანხას; არც ჩვენივეს იქნება ეს ძნელი, როცა ზავი ჩამო-ვარდება და საქართველო პოლიტი-კურსა და ეკონომიურ კონტრაქტს დი-პლომატურად ახერხებს და სხვა ფი-ნანსიურად ღონიერ ქვეყნებთან.

უფრო ადვილია საკუთარი ბონების გამოცემა.
ბონების გამოცემასთან დაკავშირ-ებულია ფარული დეფლაცია, ანუ უკეთ ვსთქვამთ ძველ ბონების გაბათი-ლებას, რომელიც ისე უნდა მოხდეს, რომ თვით ფულის პატრონმა არ იგ-რძნოს მისი სიმწვავე. ეს საკითხი თეორიულად დასა-ია კი-დეც საფინანსო კომისიას, საჭი-როა მხოლოდ მისი პრაქტიკუ-ლად განხორციელება.

ამ უნდა, რადგან ფინანსთა უწყე-მის მიერ შემოტანილი კანონპროექტი საჭიროა, პარლამენტი იმუშავებდეს აუტორიტეტად მიიღოს ის. მაგრამ შემ-დეგისათვის ბ. ფინანსთა მინისტრმა ანგარიში უნდა გაუწიოს იმ გარემო-ბას, რომ მუდამ ამ გატყუებულ გზით სიარული საშინელ საფრთხეს უშა-დებს ჩვენს ეკონომიურ ცხოვრებას. ხედავით, ახალ ბონების გამოშე-ბასთან ერთად, ცხოვრება კიდევ უფ-რო გაძვირდება, ეს გაძვირების უკ-მეფილებს ქალაქის შეუფლო ელმ-მენტებში, ქართული ფულის და-ბეჭდვა და ძველი ბონების გაბათი-ლება დიდი პოლიტიკური და ფინან-სიური ზომა იქნებოდა, რომელიც დღემდე მწვავე კრიზისის ცოტათი მინც შეამსუბუქებდა. (ტაში).

ფინანსთა მინისტრის ბიო-გრაფიკული აღწერა
როდესაც ვსწინენი პატრივტულ ორატორებს, რომელნიც ჩვენს საფი-ნანსო პოლიტიკას აკრიტიკებდნენ, მე ვუყურებდი, რა ბედნიერი ხალხია წამალი ჯიბეში ჰქონიათ და არ ხმა-რობენ, მაგრამ ბ-ბო, როგორც პარ-ლამენტში, ისე საფინანსო კომისიაში, თქვენს ფინანსთა მინისტრის დარიგე-ბას და უკუის სწავლებას ადვილი არ ჰქონია.

იმ უბედურებისათვის, რომელსაც ჩვენ განვიცდით, ეს ორატორები კარგი მხატვრები ყოფილან, მაგრამ როდესაც მათთან საშუალებანი ვინდა იპი-ნო, ისინი ამბობენ: ფინანსთა მინი-სტრი ზომებს არ იღებს.
თურმე ყოველა ისეთი პროგრამა, რომელიც გადაარჩენს სახელმწიფოს ყოველივე უბედურებისაგან, მაგრამ ამ პროგრამის მატარებელი ხალხი გან-ზედ ყოფილია.
მაგრამ კიდევ კარგი, რომ ცოტანი ყოფილა დამჯერი ამ პროგრამისა,

ვინდა ორიოდ აღტკბილის მოღვა-წისა. ბ-ნებო! არც ამათ აქვთ წამა-ლი, თორემ ვანა მათს ხელში არ არის საკანონმდებლო უფლება, რომ მიე-ცათ იგი?
ბ-ნმა ვეშაპულმა ბრძანა, რომ ჩვენ ვერ ვცემთ ქართულ ბონებს. მე არა ერთხელ მითქვამს და ეხლაც ვლია-რებ, რომ მეც და მთავრობაც ვაცი-ლებით უფრო სასარგებლოდ სთვლიდა ამიერ-კავკასიის ბონების ბეჭდვის გა-რძელებას.

რაც შეეხება ტენიკურ საშუალებ-ბათ, თქვენ კარგათ მოგვხსენებთ, რომ ღერობის კონკურსი გამოცხადე-ბულია და თუ იგი დღემდე არ არის, ფინანსთა მინისტრი აქ არაფერ შეუ-შა.
ამასთან ერთად, მე სრულს პასუ-ხისმგებლობის შეგნებით ვცხადებ, რომ მე დარწმუნებული ვარ, რომ სა-კუთარი ფულის გამოცემა ჩვენივეს დამოუკიდებელი იქნებოდა და ამისთვის ტენიკურ საშუალებება დაზადება-საც არ შეუდგებოდა. აქ არიან სხე-ბიც, ჩემზედ უფრო შეგნებულნი, ფი-ნანსისტები და ბანკირები, რომელნიც ესევე აღიარებენ ბ-ნმა ქიქოძემ შვიშარ-ა მიწოდია.

ბ. ქიქოძე (ადგილიდან): პოლიტიკაა შვიშარა და არა პიროვნება.
ბ. შურუღი. რომ ჩემი პიროვნება კიდევ უფრო გამოიმტკიცებულა, იყო აქ ისიც დამწამეს, თითქმის ჩვენი დამოუკიდებლობა არ უშანდეს.
ბ-ნებო! არის გარემოება, რომელთა გადალახვა თავებდობა.
მე მამეტყუებენ იმაშიც, რომ გადა-სახადების აღკრფის არ შეუდგებოდა.

ნუ თუ არ იცით, რომ გადასახადის საქმე არ შედის საფინანსო უწყებაში; ეს უწყება მხოლოდ ჯამს აღწევს და ჩემს ხელთ არის საშუალება მხოლოდ მოვარდინო იგი ჩემს ამხანაგებს მთავ-რობაში და ამის გაბედულება კი, უნ-და დარწმუნებული იყოთ—შექნებოდა. რომ გადასახადების საქმე ჩვენს ხელთ არ არის, ეს პარტი ჩვენი ნა-კული არ არის, არამედ ყველა ფინანსთა მინისტრებისა. შეცნობების უკანას-კნელი სიტყვა კი ამბობს, რომ ეს საქმე ფინანსთა უწყებაში უნდა იყოს მოქმედი.

მე კიდევ შემოვედი პარლამენტში კანონპროექტით, რომ რომდესაც ინ-სპექტორები გადასახადს ჰკრეფენ, ფი-ნანსთა მინისტრის უფლება მინც ჰქონდეს ჩვენივეს გაუტყუოს მას.
შინაური სესხი. ჩვენ გვაქვს ორი საშუალება: გადასახადები და თუ იგი არ გვეუფლის სესხის აღება და მხო-ლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იმი არის, ან რაიმე განსაკუთრებული მდგომარეობა ითხოვს.

ერთი ჩემი კანონპროექტი, რომელიც ადვილად გატარდებოდა ცხოვრ-ებაში, მოკლე ვადიანი სესხი, ამას წინეთ იყო წარმოდგენილი პარლამენტში, მაგრამ მე მიიხრეს, რომ მისი განხორციელება სხვა ფორმით იქ-ნება უფრო შესაძლებელი და იგიც მოხსნილ იქნება. ბ-ნებო! თქვენი ფი-ნანსთა მინისტრი დიდის სურადღებით მიიღებს კრიტიკას და ეს კრიტიკა საჭიროც არის, მაგრამ, როდესაც აქ კრიტიკით ვამოძიან, საგნის სათანადო ცოდნა უნდა ჰქონდესთ.

გოგახანაშაშვილის აზრი
ეხლანდელ პირობებში საუკეთესოდ მიგვაჩნია ნაცად გზით სვლა და ამი-ტომ საფინანსო კომისია ამიერ-კავკა-სიის ბონების ბეჭდვას არჩევს საშუ-თარ ბონების გამოცემას. ნაციონალ-დემოკრატიები საკუთარ ბონების გა-მოცემას მაშინაც გვიჩვენებდნენ, რო-დესაც 280 მილიონის ბონების გამო-ცემის უფლებას ვანიჭებდით მთავრობ-ბას და აღსანიშნავია, რომ მაშინ მე-ტრის სისასტიკით იცადდნენ ამას.
აქ ბატონ გერონტი ქიქოძის მიერ იყო გამოთქმული ჰეშმარტებანი, რომ ფულის საკითხი დამყარებულია საწარმოო ძალთა განწყობილებათზე.

ბ. ქიქოძე (ადგილიდან): მე ჰერონთ-ბიდან არის ამოღებული და მე მარტ არ მიიქვამს!
ბ. ციციანი. ყოველ შემთხვევაში, ჩვენ ამიერ-კავკასიის ბონები ნაცლებ საზარალოდ მიგვაჩნია და ამ მხრით მომხრენი ვართ იმ კანონპროექტისა, რომელიც ფინანსთა მინისტრმა წარ-მოადგინა.

ქიქოძის ყრა
კანონპროექტი პარლამენტის მიერ ერთხმად იქნა მიღებული.
ბ. ვეშაპულის ფაქტობა
თავმჯდომარე. შემდეგი საკითხია დამოუკიდებელ ეროვნულ-დემოკრა-ტიკული მთავრობისადმი შეერთება 30 მილიონის სალიკვიდაციო ფონდის შესახებ.

ბ. ვეშაპული. ეს შეკითხვა წარმო-დგენილია 11 ღონისძიების. მოგეხ-სენებთ, რომ პარლამენტში ყოველი საკითხი დამყარებულია დროსა და გარემოებაზედ.
ეხლა ისეთი მოტივები და გარემო-ებანი არიან, რომელნიც არ იყვნენ მაშინ, როდესაც ეს შეკითხვა შემო-ვიტანე და ამისთვის ეხლა მას ვხსნი.

თარხანოვის ფაქტობა
პარლამენტი გადადის ნ. თარხანო-ვის და ლეონ თუმანოვის იუსტიციისა და შინაგან საქმეთა მინისტრებისადმი შეკითხვაზე—სასამართლოს განუსაზი-ვრებლად პოლიტიკურ პარტიანობა ბუ-დუ მიდინისა და სხვათა სატუსალოში უზრუნველყოფის შესახებ.
უადგომლობა გამო ანგარიში ამ შე-კითხვის გამო გამართულ კომისიის შემდეგ ნომრისათვის გადაიდო.
(დასასრული იქნება)

პარტი. ოფის. და სამხ. მოხალ. საუბარადგომ.

ქართულ-გერმანულ კულტურის სა-ზოგადოების თარხანობით 20 გიორგო-ბისთვიდან თბილისის სამხედრო სას-წავლებელში, იხსნება გერმანული ენის კურსები ქართველ სამხედრო პირ-თათვის.

ამ საზოგადოების სახელი სრული თავდები იმისა, რომ სწავლა წესიერ-ად და შედეგითაირ პირობებში იქ-ნება მოწყობილი. მეტად საყურადღე-ზო მოვლენა ჩვენი ოფიცრებისათვის, რომელთა უმრავლესობამ გარდა რუსუ-ლი ენისა, სხვა ენა არ იცის. საზო-გარ-გარეთელი ოფიცრობის დიდმა ნაწილმა ევროპული სამი ენა იცის: ფრანგული, გერმანული და ინგლი-სური.

გერმანული ენის შესწავლა მეტადრე საჭიროა ჩვენი ოფიცრებისათვის რა-თა პირდაპირ გაეცნონ გერმანულ კულ-ტურას, და რაც უფრო საჭიროა გერ-მანულ სარდლების სტრატეგისა.
ხშირად ენების შესწავლას სარჩუ-ლად უდგენენ ამა თუ იმ პოლიტიკურ შეხედულებას და ამა თუ იმ სახელმწი-ფოთა ორიენტაციას; მაგალითად, არა ერთხელ ვამიგონია, რომ მე ინგლი-სის ორიენტაციის ვარ და გერმანულ ენას მიტომ არ ვისწავლო.

ვის შეუძლია უარყოს თუ გინდ იმევე გერმანელების სულიერი და გო-ნებრივი სინდრეტი, მათი კულტურა დაცვილობაცია, მათი ლიტერატურა, ფილოსოფია, ხელოვნება, და სტრა-ტეგია? ერთა სულიერი საზარაოში გერ-მანისა მნიშვნელოვანი სიმდიდრე შე-უტანია და ამას ვერც მისი მტრები უარყოფენ.

ამას კარგად უნდა ჩაუკვირდნენ ჩვე-ნი ახალგაზრდა ოფიცრები, რაც მეტს ენა ეცოდინებათ მით უკეთესი, რაც მეტს უნდა უწერდნენ, სტრატეგების წასწერებს გაეცნობიან ორიგინალში; მით უფრო მეტს ვათავითქვამიერე-ბას და განათლებას შეიტანენ ჩვენს ჯარში.

ამიტომ საჭიროა ჩვენი ოფიცრობა და საზოგადოებრივი სამხედრო პირნი სე-რიოზულად შეუდგნენ ევროპულ ენე-რის შესწავლას, ყოველის უფინარეს დღეს ჩვენთვის საჭიროა დასავლეთის ცივილიზაციის შეთვისება. ამისათვის საჭიროა ევროპასთან დაახლოება. როგორც ვიცით, ქართულ-გერმანულ საზოგადოებას ახრად აქვს ხელი შეუ-წყოს ქართველი ახალგაზრდების გერ-მანიაში სასწავლებლად გაზავნისა და მათთვის ნივთიერი დახმარების აღმო-ჩენას.

საზოგადოება შესაფერ ოფიცრებისა ხმარობს, რომ ქართველი ახალგაზრ-ბა—სტუდენტობა, აგრედვე სამხედრო პირნიც გერმანიაში გაიზავნოს განა-თლების მისაღებად, თუ დასამთავრე-ბლად; რასაკვირველია ამისთანა შე-თხვევაში ენის ცოდნას დიდი მნიშ-ვნელობა ენიჭება. ამისათვის კი ენის წინდაწინვე შესწავლა საჭიროა აუცი-ლებლად. ამიტომ მოუწოდებ ჩვენს ოფიცრებს ჩაეწყონ გერმანული ენის კურსებზე. ჩვენ სიამოვნებით გვიგე-ბით ქართ. გერმ. კულტ. საზოგადოე-ბის ნაბიჯს და ვუსურვებთ დასაწყისის გამარჯვებით დაგვირგვინებას.

მოკით.
საქართველოს რესპუბლი-კის ამიერთა და გუნების-გებულებათა შრილობა
ქუთაისის ქართველ ექიმთა კავში-რისა და თბილისის ექიმთა და ბუნების-მეტყველთა საზოგადოების შეერთე-ბულ კრებამ, რომელიც მოხდა 21—22 ღონისძიებისთვის, გადასწავლეს მიიწ-

ვის მიმდინარე წლის 23 ქრისტეშო-ბისთვის სრულიად საქართველოს ექი-თა და ბუნებისმეტყველთა ყრილობა შემდეგის პროგრამით.

- 1) საქართველოს პარლამენტის სა-ექიმო-სასანიტარო კომისიის კანონ-პროექტი და მისი მნიშვნელობა, 2) მალარია, მისი გავრცელება და ზო-მები მის წინააღმდეგ, 3) ტუბერკუ-ლოზი, მისი გავრცელება და მისი საწინააღმდეგო ზომები, 4) ენერგიუ-ლი სენი, მისი გავრცელება და ზო-მები მის წინააღმდეგ, 5) ალკოჰო-ლიზმი საქართველოში და მის წი-ნააღმდეგ დახმარება, 6) ბავშვთა ავად-მყოფობა და სიკვდილი საქართველო-ში, 7) სამკურნალო დახმარების მოწ-ვითა-მოწვევები საქართველოში, 8) ეხლანდელი სანიტარული მდგომარე-ობა საქართველოს ქალაქებისა და ზომები მის გასაუმჯობესებლად, 9) სოფლის სანიტარული და სამკურნა-ლო საჭიროებანი და გეგმა მათი მოწ-ვობისა უცხოეთის მაგალითების მი-ხედვით, 10) სამრეწველო ჰიგიენა, 11) სამრეწველო კანონმდებლობა, 12) სასკოლო ჰიგიენა, 13) „ზაურად“ ექიმთა საკითხი, 14) ექიმის უფლებ-რები მდგომარეობა რესპუბლიკაში, 15) ექიმთა თანამშრომლების უფლებრი-ვი მდგომარეობა და მათთან ურთი-ერთ დამოკიდებულება, 16) საექიმო და ჰიგიენური ცოდნის პოპულარიზა-ცია ბალნეო, 17) მედიკო-ტოპოგრა-ფიული აღწერა საქართველოსი და სხვადასხვა კუხეებისა, 18) საფთოთა-ქო საქმის მოწყობა საქართველო-ში და საფთოთა კანონმდებლობა, 19) კბილის ავადმყოფობათა გავრცელება საქართ. და მის წინააღმდეგ ბრძო-ლა, 20) საქართველოში არსებულ სა-მკურნალო დაწესებულებათა დახასია-თება და მათი რეორგანიზაცია (მი-ხედვის საავადმყოფო, საბებო ინს-ტიტუტი, პასტერის საფაქრი, სამხედ-რო ჰოსპიტალი, სამკურნალოები ქა-ლაქები და სოფლად), 21) სამკურნალო და სასანიტარო სახელმწიფოს ბიუ-ჯეტი, 22) სამკურნალო სტატისტიკის საქმის მოწყობა საქართველოში; 23) საკურორტო საქმე საქართველოში: ა) მეცნიერული შესწავლა ამ საქმისა, ბ) საკურორტო საქმის განვითარება, საქართველოში, დ) ფინანსიური მხ-რე საკურორტო საქმისა, ე) აღწერა საკურორტო ადგილებისა, მინერალუ-რი წყლებისა და სამკურნალო ტალა-ხებისა; 24) საქართველოს კლიმატო-ლოგია, 25) ომში დასახიზრებულთა-თვის შემწეობის მოწყობა, 25) ახალ-გაზრდა დამაზავებთა თავშესაფარი, სულთა ავადმყოფთა თავშესაფარი, 27) ქორწინების გარეშე შობილთა თავშესაფარი.

განმარტება. 1) ყრილობის წევრად ითვლებიან ექიმები, ბუნებისმეტყველ-ნი, კბილის ექიმები, ფარმაცევტები და აგრეთვე ფერმლები. ამ უკანას-კნელთ ექიმებთა გადასწავლები ხმა მხო-ლოდ იმ კითხვებში, რომელნიც მათ შეეხება.

2) ენაც მსურს მოხსენების წაკითხ-ვა, საჭიროა მოხსენების სათავარი და უმთავრესი თეზისები წინასწარ აც-ნობის არა უფიანეს 12 დეკემბრისა საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდო-მარეს, ექა ვისსალაქს (მიხედვის ქუ-ჩა 56), ან მიღვანს ამავე კომიტეტისა, ექ. მიქელაქს. ამავე პირობისაგან შეი-მდგება მიღვანე ყოველგვარი ცნობებისა ყრილობის შესახებ.

მიღვანი ქართველ ექიმთა და ბუნე-ბისმეტყველთა საზოგადოებისა ექ. შ. წინამძღვარაშვილი.

რედატორი გერონტი ქიქოძე.

განხილვა

საქართველოს რკინის გზის სამმე-რთველო მით აცხადებს მგზავრთა სა-ყურადღებო, რომ საბოლოო მასა-ლისაგან გამოწვეულ პირობის გამო 10 აგვისტოდან მატარებლების მიმო-სვლა იკვლება შემდეგ ნაირათ:

თბილისიდან	გაღის
საათი წ.	
ფოთისკენ	№ 23 7 50
„	№ 3 10 30
ქუთაისისკენ	№ 9/10 7 17
განჯისკენ	№ 4 11 10
„	№ 8 3 35
სანაინისკენ	№ 4/30 11 —

თბილისში მოვა

ფოთიდან	შუაღი	საათი.
„	№ 4	6 54
ქუთაისიდან	№ 11/12	6 53
განჯიდან	№ 3	4 30
„	№ 7	8 30
სანაინიდან	№ 40/3	11 —

თბილისის დროით.

პეკომ სამეურნალო
მ. ა. დ. ალაშვილის

მომსვლელ ავადმყოფთათვის ავადმყო-ფებს იღებენ ყოველ დღე სპეციალის-ტი ექიმები:
ბ. შ. ჩეკვაძე—შინაგანი და ნერ-ვეების ავადმყოფობანი 9—11 ს.
ბ. შ. ტყეშელაძე—კანის და ვენე-რიულ. სიფილის. 606—614
ლიბ) 11—12 ს.
ბ. ა. ლაზარევი—საბებო საშვი-ლოსნო ავადმყოფობანი 12—1 ს.
ბ. თ. ანდრონიკაშვილი—შინაგანი და ბავშვთა ავადმყოფობანი 1—2 ს.
ბ. ა. ალექსიძე—შინაგანი და ქალ-თა სნეულეობანი 2—4 ს.
ბ. შ. იხუნიანი—შინაგანი და ბავშვ-თა ავადმყოფობანი 4—6 ს.
ბ. გ. ჯავახიძე—საბავშვო ავად-მყოფობანი 6—7 ს.
ბ. ა. ხათრიძე—ბაქტერიოლოგი სამ-კურნალოს ლაბორატორიისა, სადაც შეიძლება ანალიზის მოხდენა (ზარდის, სისხლის, ნახველისა და სხვა), ელექ-ტრიზაცია, მასსაფი, აცრა და ნემსების გატეხვა.
სამკურნალოში დამითაც იმყოფება მორიგი ექიმი.
მისამართი: ირაკლის ქუჩა, № 6, ეგ-ზარბოსის მოედანთან, ტელეფონი № 9—83.
სამკურნალოს დირექტორი ექიმი ბ. დ. ალექსიძე.

მ. ა. დ. ალაშვილის

მედიცინის დოქტორი ბერლინის უნივერსიტეტისა
ბ. ბ. მებრავიანცი
ჩამოვიდა და განახლა ავადმყოფე-ბის მიღება.
შინაგანი ავადმყოფობა, კლექისა და გულისა, იღებს ახალ რენტგენის—ელექტრო წამლობის კაბინეტში; გასი-ნჯვა და წამლობა X-ს სხივებით და-დი სალენოიდი და არსევილის ტოკით ფილტვების, გულის და სხვა შინაგანი ავადმყოფობისათვის. ყოველ დღე დი-ლის 9—11 საათამდე და საღამოს 6—8 საათ. ბებუთოვის ქ. № 23, ტელე-ფონი 7—92.

მ. ა. დ. ალაშვილის

მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის

მ. ა. დ. ალაშვილის

მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის

მ. ა. დ. ალაშვილის

მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის

მ. ა. დ. ალაშვილის

მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის

მ. ა. დ. ალაშვილის

მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის

მ. ა. დ. ალაშვილის

მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის

მ. ა. დ. ალაშვილის

მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის

მ. ა. დ. ალაშვილის

მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის

ჩიხი
იღებს სპეციალურად მალარიით (ციე-ბა) და მისი შედეგებით დასწავლე-ბულთ, სისხლის ნაკლებობით, გულისა, ფილტვისა, ქარებით და სხვა შინაგან სნეულეობათ ავადმყოფთ ყოველ დღე საღამოთი 5—7 საათამდე.
ელექტრო-ტერაპია
მისამართი: მოსკოვის ქ. № 11.
ზემელის აფთაპის მახლობლად.
თ.—1536—50

ჩიხი
ნ. ი. დავაშვილი
იღებს შინაგან და საღმრთაყოფ ავად-მყოფებს ყოველ დღე 3—6 ს. წყნე-თის ქუჩა № 25.
(14—1867—2)

მედიცინის დოქტორი
ბერლინის უნივერსიტეტისა
ბ. ბ. მებრავიანცი
ჩამოვიდა და განახლა ავადმყოფე-ბის მიღება.
შინაგანი ავადმყოფობა, კლექისა და გულისა, იღებს ახალ რენტგენის—ელექტრო წამლობის კაბინეტში; გასი-ნჯვა და წამლობა X-ს სხივებით და-დი სალენოიდი და არსევილის ტოკით ფილტვების, გულის და სხვა შინაგანი ავადმყოფობისათვის. ყოველ დღე დი-ლის 9—11 საათამდე და საღამოს 6—8 საათ. ბებუთოვის ქ. № 23, ტელე-ფონი 7—92.

მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის

მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის

მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის

მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის

მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის
მედიცინის დოქტორი მ. ა. დ. ალაშვილის